

izdaja boljša in večja od prve, upamo, da bode slovenska mladina in tudi odrasli še pridneje segli po njej. Dobiva se pri Klein in Kovaču (Egerjeva tiskarna), v špitalskih ulicah, po 40 kr.

Nauk za prvo spoved. Sostavil Simon Zupan, katehet. V Ljubljani 1881. — To je majhna knjižica z 31 stranmi, ki pa ima veliko dobrega blaga in je zmožna prav zelo zlaževati pripravljanje za sv. spoved. Prodaja se v katoliški bukvarni po 10 sld.

Šolstvo po svetu in doma.

Stanje pučkih škola u Hrvatskoj i Slavoniji g. 1879/80. (Konec.)
B. Gradjanske (više djevojačke) škole. Javnih gradjanskih škola bilo je godine 1878/9. pet i to 4 djevojačke (više djevojačke) i 1 obospolna gradjanska, svaka sa 4 razreda. U Zagrebu, Karlovcu, Varaždinu i Požezi su djevojačke, a u Sisku je obospolna.

Za uzdržavanje ovih škola potrošile su dotične gradske občine svotu od 30.727 for. 35 nvč., od koje odpada na grad Zagreb 12.670 fr., na grad Karlovac 6.143 for. 35 nvč., na grad Varaždin 5.974 for., na grad Sisak 3.820 fr., a na grad Požegu 2.120 fr.

Na požežkoj višoj djevojačkoj školi povjerena je obuka sestram milosrdnicam, a na ostalih svjetskim učiteljem.

Kod svake ove škole obstoje knjižnice, koje broje 1.717 djela u 2.204 svezke. Od ovih pripada knjižnici zagrebačke škole 572 diela sa 816 svezaka, karlovačkoj 456 diela sa 473 svezake, sisačkoj 351 diela sa 398 svezaka, požežkoj 214 diela sa 337 svezaka, a varaždinskoj 124 diela sa 180 svezaka.

Kod djevojačke škole karlovačke zametnuta je i učenička knjižnica, koja broji 18 diela.

Učili su ove škole dovoljno obskrbljene, samo požežkoj manjkaju još i najpotrebitija učila.

Na gradjanskih školah službovalo je godine 1878/9. 36 učiteljskih sila, i to 4 ravnajuća učitelja, 5 vjeroučitelja, 9 učitelja, 2 namjestna učitelja, 3 nuzučitelja, 1 ravnajuća učiteljica, 8 učiteljica, 2 namjestne učiteljice i 2 nuzučiteljice.

Ove škole polazilo je rečene godine 38 dječaka i 392 djevojčice; dakle ukupno 430 djece. Zagrebačku višu djevojačku školu polazilo je 180 djevojčica, karlovačku 95, varaždinsku 80, požežku 23 djevojčice, a sisačku polazilo je 38 dječaka i 24 djevojčice; ukupno 62 djece.

U napredku dobilo je od svih ovih učenica dotično učenika prvi red s odlikom 199, prvi red 160, drugi red 39, treći red 11, a 21 ostalo je neizpitanih.

C. Kr. mužka vježbaonica. Na kr. mužkoj vježbaonici, koja stoji pod ravnateljstvom kr. preparandija, bila su namještena 4 učitelja. Broj učenika uvršten je kod broja gradskih škola. Na ženskoj vježbaonici službuju učiteljice, kojih je broj kao i broj učenica izkazan kod gradskih škola.

O privatnih školah sliedit će posebno izvješće.

V Gorici so bile zadnje dni aprila in prve dni maja preskušnje za učiteljsko sposobnost. Vsi kandidati in kandidatnje so za sposobne spoznani. Eden učitelj je sprejel spričevalo štev. 2, drugi štev. 3; izmed 4 učiteljic ima ena sprič. št. 1, druge 3 štev. 2. Žalostno je pa, da se je to uže v drugo prime-

rilo, da je bila komisija prisiljena, dvema preskušencema odreči spričevalo sposobnosti za verski uk. Naj bi gg. kandidatje v prihodnje ne hodili nepripravljeni k preskušnji.

Okrajna učiteljska konferenca za Ljubljano bode v četrtek 23. junija dopoldne ob 8. uri v mestni dvorani. Dnevni red je: 1. Opazke c. k. šolskega nadzornika o nadzorovanji ljudskih mestnih šol. 2. O nauku po skupinah v četrtem in petem razredu tukajšnih šol. (Referat izdeljujejo učitelji in učiteljice dotičnih razredov). 3. Izbera poučnih knjig in citank za šolsko leto 1881/82, da se predložé okrajnemu nadzorništvu po §. 8. drž. sl. postave 14. maja 1869. 4. Poročilo knjigarnega odseka o stanji in računih okrajne učiteljske knjigarne. Volitev knjigarne komisije za sl. l. 1881/82. 5. Volitev stalnega odbora okrajne učiteljske konference. 6. Samostalni predlogi.

Iz deržavnega zbora.

Šolski odsek je §. 21. dež. sl. postave dné 14. maja 1869 sprejel s temi besedami: Otrokom po kmetih, ki so 6 let šolo obiskovali, in so si pridobili najpotrebnejših vednost v keršanskem nauku, branji, pisanji in številjenji, je dovoljeno, ako tega zahtevajo stariši ali njih namestniki, da hodijo vsaj do 14. leta namesto v vsakdanjo šolo v ponavljevalno ali nadaljevalno naj več po 4 ure na teden. Taista olajšava se more tudi dovoliti pod imenovanimi pogoji iz vzroka vrednega obzira tudi šolskim otrokom po mestih.

V dodatek in oziroma kod peti odstavek §. 21. naj se postavi naslednje:

Kedar se določuje, koliko ima biti razredov in učiteljev §. 7. odstavek 2. in §. 11. derž. sl. postave 14. maja 1869, ne gre ozirati se na tiste učence, ki hodijo samo k ponavljevalnemu ali nadaljevalnemu pouku.

Poslanec baron Dipanli je pri obravnavi v izvrstnem govoru povdarjal potrebo, da se šolske sedanje razmere v prid staršem, veri in državi preuredijo in tudi takšen nasvet stavil, ki je bil sprejet. Resnico je dokazival tako mogočno, da mu nihče ni vedel kaj tehtnega ugovarjati; liberalni listi pa molčijo, kakor peparjeni. Rekel je, da samo na Dunaji podučuje katoliško deco 60 judov, na Češkem pa 236 ter povdarjal, kako se surovost, nevbogljivost in zločinstva množijo.

(Dalje prih.)

Različnosti.

Pripravljavni tečaj (Vorbereitungskurs) v možko učiteljišče ima s prihodnjim šolskim letom v Ljubljani in v Gradci nehati; v Linci in Gradci ima se skerečiti z. učiteljišče, kakor p. l. v Ljubljani take, da bode vsako drugo leto I. tečaj.

Za napravo vrednega spomina ranjcemu gosp. Josipu Jurčiču ustanovil se je po naznanilu v »Sl. Nar.« poseben odbor, kateremu na čelu stoji gospod dr. Zarnik. Doneske za grobni spominek na pokopališči ljubljanskem in za spominsko ploščo nabira gosp. dr. Stare, adjunkt c. k. finančne prokurature.

Na korist občinskih (komunalnih) šol v Belgiji je bila na veliki petek v Bruselji gledališčina igra. Bolje vendar ni mogoče označiti brezverskih šol; za te šole se posebno trudi judovstvo, ki je v boji zoper kerščanstvo zmirom v prvi versti.